

جهان
ادب
و
هنر

بهترین فیلم سال: سخنرانی شاه

فقط نامزد هشت جایزه اسکار شد. فیلم «شجاعت واقعی» برادران کوئن نیز نامزدی ده جایزه اسکار را به دست آورد. برادران کوئن که اتحادیه کارگردانان آمریکا آنها را نادیده گرفته بود، در طبقه بندی بهترین کارگردان جوایز اسکار، بر کریستو فرنونان، کارگردان فیلم «سرآغاز» که نامزد هشت جایزه شد، پیروز شدند و آراء ضد و نقیضی را برانگیختند.

گرچه جوایز انجمن های منتقدان ایالات مختلف آمریکا، بخصوص انجمن منتقدان نیویورک و لس آنجلس، دو قطب شرق و غرب آمریکا از اهمیت زیادی برخوردارند و بی شک روی آراء اعضای آکادمی علوم و هنر های سینمای آمریکا تاثیر می گذارند، ولی انتخاب فیلم ها توسط این اعضا همیشه تعجب انگیز و غافلگیر کننده بوده است. مثلاً در سال ۱۹۹۰، فیلم «دوستان خوب» مارتین اسکورسیسی همه جوایز منتقدان و انجمن های دیگر را به خود اختصاص داد اما اعضای آکادمی فیلم «رقص با گرگ ها»ی کوین کاسنر را به عنوان بهترین فیلم و او را به عنوان بهترین کارگردان برگزیدند.

با این همه، اسکات رودین، تهیه کننده فیلم «شجاعت واقعی» و «شبکه اجتماعی» که از سال ۱۹۷۴ تاکنون اولین تهیه کننده ایست که دو فیلم او نامزد بهترین فیلم سال شده است، می گوید:

از چندی پیش که جوایز سالیانه هالیوود با جایزه «هیأت ملی منتقدان و مورخان سینما» آغاز شد، فیلم «شبکه اجتماعی» نه تنها این جایزه را به خود اختصاص داد بلکه به مرور جوایز دیگری، بویژه جوایز اغلب انجمن های منتقدان سراسر آمریکا را نیز دریافت کرد بطوری که همه دست اندر کاران سینمای این فیلم را برنده قطعی جوایز اسکار به عنوان بهترین فیلم، کارگردان و سناریو سال پیش بینی می کردند. این فیلم، موفق شد جوایز «گوی زرین» را هم در زمینه بهترین فیلم، بهترین کارگردان و بهترین سناریو نیز از آن خود کند و به این ترتیب، سرانجام، جوایز اصلی اسکار را به خود اختصاص دهد.

اما اهدای دو جایزه بزرگ و مهم هالیوود در اواخر ماه ژانویه از سوی اتحادیه تهیه کنندگان و کارگردانان به فیلم «سخنرانی شاه» موقعیت مستحکم فیلم «شبکه اجتماعی» را واژگون کرد چرا که این هر دو جایزه در سال های گذشته همیشه نمایانگر این بوده است که برندگان آنها به جایزه اسکار نیز دست خواهند یافت.

نکته دیگر اینکه، اعلام نامزد های جوایز اسکار نیز بر این قضیه صحنه گذاشت. فیلم «سخنرانی شاه»، بیشترین نامزد های جوایز اسکار - نامزد دوازده جایزه در طبقه بندی های مختلف - را کسب کرد، در حالی که فیلم «شبکه اجتماعی»

در انتخاب فیلم‌ها با اعضای آکادمی هماهنگی و همفکری بیشتری دارد تا منتقدان سینمایی! بی‌شک، والحق، فیلم «سخنرانی شاه» در مقایسه با دیگر فیلم‌ها، اثری جامع و کم‌نظیر است؛ هم از نظر محتوا و هم از لحاظ فرم؛ و میان همه عناصر سازنده یک فیلم کم‌نظیر از تدوین و سناریو فیلم گرفته تا موسیقی و فیلمبرداری و طراحی صحنه و غیره تعادل بی‌مانندی وجود دارد و داستان آن هم بر محور دوستی و وفاداری و پیروزی اراده انسان بر مشکلات و موانع می‌گردد که در این روزگار غریب به قول سعدی: «ممد حیات است و مُفرح ذات!» و اما صرف‌نظر از این مسائل، می‌توان گفت که نامزدی جوایز اسکار و به دست آوردن این جایزه‌ها برای دست‌اندرکاران سینمای هالیوود و جهان افتخاری است بزرگ و ما برای همه دست‌اندرکاران سینما که با آثار ارزشمند خود زندگی ما را غنا و اعتلا می‌بخشند، کلاه خود را به احترام از سر بر می‌داریم.

نقش مهمی ایفا کرده است بطوری که اغلب این فیلم‌ها نه فقط از نقطه نظر هنری بلکه از لحاظ فروش هم فیلم‌های موفق محسوب می‌شوند و توجه تماشاگران بسیاری را به خود جلب کرده‌اند. نکته دیگر اینکه بسیاری از این فیلم‌ها بر اساس داستان‌های واقعی ساخته و پرداخته شده‌اند. با این همه، داستان این فیلم‌ها اغلب بر محور موضوع مبارزه با مشکلات و موانع زندگی و پیروزی بر آنها دور می‌زند و این درونمایه بیشتر مورد توجه تماشاگران بزرگسال قرار گرفته است. از سوی دیگر، نه تنها دو فیلم «بچه‌ها رو برانند» و «زمستان استخوان سوز» قبلاً در جشنواره‌های ساندنس به نمایش درآمده و جوایزی به دست آورده‌اند، بلکه چهار فیلم از بهترین مستندهای نامزد جوایز اسکار نیز پیش از این در این جشنواره نمایش داده شده و مورد توجه و تحسین دست‌اندرکاران جشنواره قرار گرفته‌اند. ظاهراً جشنواره ساندنس

اغلب فیلم‌های انتخاب شده، رقیب‌های سرسختی هستند و نباید این رقابت را فقط میان دو فیلم «سخنرانی شاه» و «شبکه اجتماعی» تلقی کنیم. به همین جهت، مراسم اسکار امسال تماشایی است.»

فیلم‌های «مبارز» نامزد هفت جایزه، «۱۲۷ ساعت» نامزد شش جایزه و «قوی سیاه» نامزد پنج جایزه شدند. گرچه در طبقه بندی بهترین کارگردان، برخلاف سال گذشته، هیچ کارگردان زن یا سیاهپوستی دیده نمی‌شود ولی دو فیلم «بچه‌ها رو برانند» و «زمستان استخوان سوز» از ساخته‌های دو کارگردان زن نامزد بهترین فیلم‌های سال شده‌اند. این دو فیلم قبلاً در جشنواره سینمای مستقل ساندنس نیز جوایزی دریافت کرده بودند. اغلب فیلم‌هایی که امسال نامزد جوایز اسکار شده‌اند، فیلم‌های مستقل تشکیل می‌دهند و نامزدی جوایز اسکار در معرفی آنها به علاقه‌مندان سینما

نیمه شب در پاریس برنامه افتتاحیه جشنواره سینمایی کن

کرد» در سال ۲۰۱۰ در جشنواره سینمایی کن به نمایش در آمد و اخیراً نیز به صورت دی.وی.دی. در دسترس همگان قرار گرفته است. فیلم‌ها و برنامه‌های دیگر این جشنواره که زمانی سمبل کشف استعدادها و تازه و خارق العاده بود و امروزه به شکل یک مرکز توریستی و خرید و فروش فیلم‌های خارجی در آمده است، در ماه آوریل اعلام خواهد شد.

را که یک کمدی رمانتیک است در جشنواره کن نمی‌توانید ببینید، چهارصد سینما آن را در همان شب در سراسر فرانسه به نمایش عمومی خواهند گذاشت. وودی آلن در این فیلم نگاه عمیق تری دارد به مسائلی که در فیلم قبلی اش مطرح کرده بود: روابط ما با تاریخ، هنر، لذت و زندگی. فیلم قبلی آلن موسوم به «بیگانه سیاه بلند بالائی را ملاقات خواهید

دست‌اندرکاران برگزاری جشنواره سینمایی کن اعلام کردند که نمایش «نیمه شب در پاریس»، چهل و یکمین فیلم سینمایی وودی آلن، در شب یازدهم ماه می آغاز خواهد شد. در این فیلم عده‌ای از هنرپیشگان سرشناس انگلیسی و آمریکایی و نیز همسر پرنسیدن سرکوزی، کارلا برونو-سرکوزی، شرکت دارند. اما اگر این فیلم

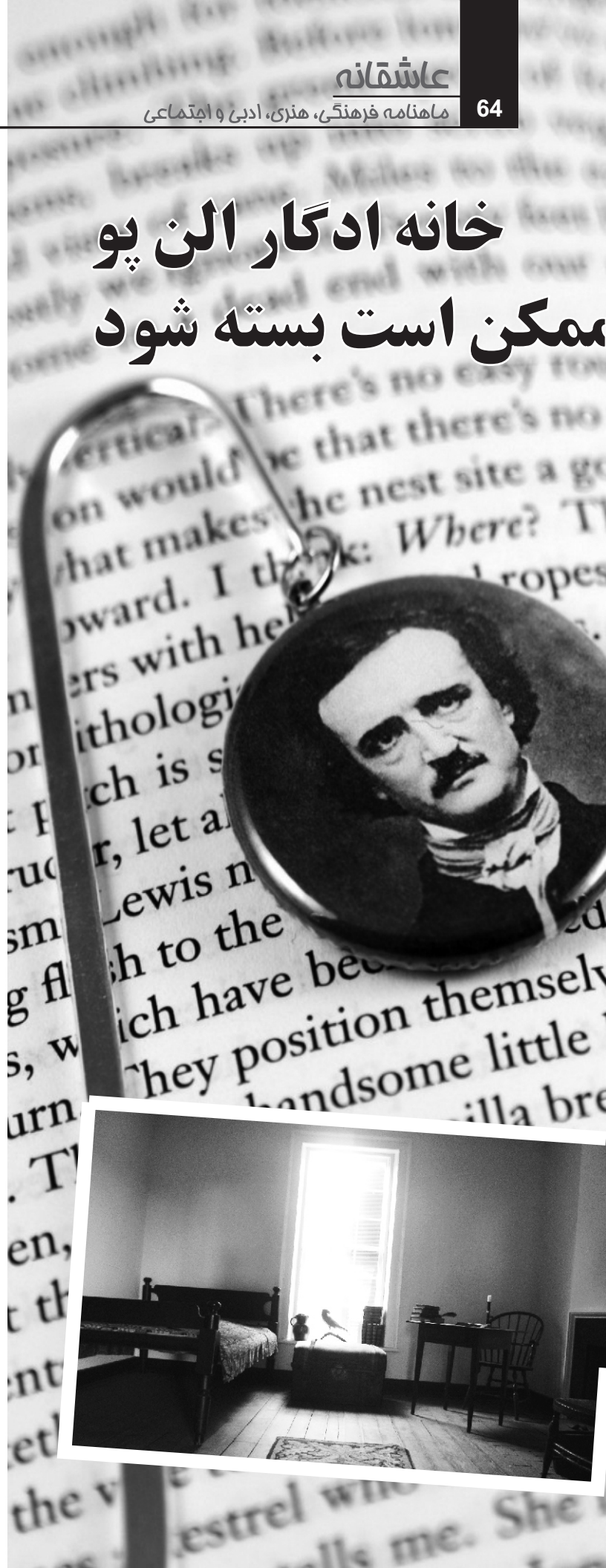
خانه ادگار آلن پو ممکن است بسته شود

خانه ادگار آلن پو در بالتیمور، که پو چند سالی در آن اقامت داشت ممکن است به علت اوضاع اقتصادی خراب و کمبود بودجه های دولتی به روی مردم بسته شود.

آیا می توان این قضیه را «سقوط خانه پو» تلقی کرد؟ کسی که داستان «سقوط خانه آشور» را نوشته است. گردانندگان شهر بالتیمور به متصدی خانه پو خاطر نشان کرده اند که باید خودکفا باشد چون شهر بالتیمور دیگر درآمد چندانی ندارد که بتواند کمک های مالی خود را به خانه پو ادامه دهد. در برنامه ریزی بودجه شهر بالتیمور آمده است که این شهر از سال ۲۰۱۲ به بعد نباید به موزه ها، کتابخانه ها و سایر بناهای تاریخی از درآمد خود چیزی بپردازد و لازم است طرحی ارائه کند که این موسسات بتوانند خودکفا شوند و از درآمد خود این سازمان ها را اداره کنند.

جف جرومی که از سال ۱۹۷۹ تاکنون خانه پو را اداره کرده است می گوید: «من با متصدیان موزه ها، کتابخانه ها و دیگر مؤسسات تاریخی صحبت کرده ام تا راه حلی پیدا کنم، ولی همه مرا ناامید کرده و می گویند دیگر نمی توان روی بودجه شهر بالتیمور که هشتاد میلیون دلار از آن زده شده است، حساب کرد.» خوشبختانه برخی از سازمان ها و اشخاص هنر دوست به یاری خانه پو آمده اند و کمک های مالی بسیاری به این بنای تاریخی و موزه کوچک کرده اند. با این حال، مارک ردفیلد که از علاقه مندان و حامیان خانه پو است و فیلم های متعددی براساس داستان ها و اشعار پو ساخته است عقیده دارد که: «قطع کمک های مالی شهر به این خانه کوچک پو که افتخار بزرگی برای شهر بالتیمور است، اشتباه بزرگی است. امیدوارم که گردانندگان شهر بالتیمور تغییر عقیده دهند و در حفظ این خانه که به یکی از بزرگترین شاعران و نویسندگان جهان، ادگار آلن پو، تعلق دارد بکوشند.»

پو که در بوستون به دنیا آمده بود در سال ۱۸۴۹ به وضع اسرار آمیزی در گذشت، بیست و سه ساله بود که در این خانه اقامت گزید. عمه اش، ماریا کلم، مدیر و صاحب خانه بود. در این خانه مادر پو و نیز دختر عمه اش ویرجینیا الیزا کلم نیز زندگی می کردند. پو چندی بعد با دختر عمه اش، ویرجینیا الیزا کلم ازدواج کرد. پو در سال ۱۸۳۵ بالتیمور را ترک کرد و به ریچموند کوچید و در آن جا سردبیری نشریات ادبی را به عهده گرفت. اغلب داستان ها و اشعار پو در زمانی که در ریچموند و نیویورک می زیست، نوشته و سروده شده است. با این همه، بخشی از آثار اولیه پو در بالتیمور پدید آمده است و در خانه پو، دست نوشته ها، عکس ها و بسیاری از لوازم کار پو به نمایش گذاشته شده است و علاقه مندان پو هر سال برای دیدن خانه او به این شهر سفر می کنند. پو یکی از شاعران و نویسندگان بزرگ آمریکائی است که او را پدر داستان کوتاه می نامند و از آثارش فیلم های متعددی ساخته شده است. اخیراً نیز، فیلم جدیدی براساس شعر مشهورش «کلاغ» در دست تهیه است.

عالم تاج قائم مقامی و هفت بررسی؛ دکتر روح انگیز کراچی

کتاب «عالم تاج قائم مقامی (ژاله) و هفت بررسی» نوشته دکتر روح انگیز کراچی است که انتشارات داستان سرا آن را منتشر کرده است. این کتاب، علاوه بر دیوان ژاله، حاوی هفت بررسی است از نگاه دیگران: گوشه‌هایی از زندگی او/حسین پژمان بختیاری، مقدمه دیوان ژاله/جمشید امیر بختیاری، ژاله فراهانی/محمد علی کشاورز صدر، یادداشتی بر اشعار ژاله/محمد ابراهیم باستانی پاریزی، شاعری نا آشنا/غلامحسین یوسفی، خروش پر خشم ژاله/روح انگیز کراچی، آنچه از او در خاطره‌ها مانده است/عزت حدادزاده. در پایان کتاب تصاویر و اسناد، کتابنامه و نامنامه نیز آمده است. دکتر روح انگیز کراچی که خود از شاعران نامداری است در پیش سخن می نویسد: «سی و شش سال پیش دیوان اشعار عالم تاج قائم مقامی (ژاله) در ۱۰۰۰ نسخه به کوشش شاعر و ترانه‌سرای نامی حسین پژمان بختیاری فرزند ژاله به چاپ رسید. نایاب بودن این مجموعه شعر و ارزشی که در ادبیات زنان دارد، ضرورت چاپ را

دوچندان کرد تا جایی که نشر دیوان ژاله را وظیفه دانستم و در این راه از همداستانی نوه شادروان عالم تاج، خانم فریبا پژمان بی بهره نبودم.» دکتر کراچی معتقد است که: «برای شناخت عالم تاج قائم مقامی نخست بستر تاریخی زمانه او را باید دید و به دوره ناصرالدین شاه قاجار نظر کرد.» همچنین بر این باور است که: «ژاله از چشم انداز یک زن امور زندگی را می دید. بیره نیست اگر بگوئیم ادبیات زنانه با او آغاز شد زیرا او نه به سلیقه مردان نوشت و نه از آنان تقلید کرد. او با حدیث نفس خود، فردیت زنانه خود را بیان کرد و درونش را نگاشت، اگرچه او هیچ تعمدی برای ساختن شعر زنانه نداشت اما ذهنیت زنانه اش، زبان زنانه‌ای آفرید که نقش خواسته‌ها و آرزوهای بی پرده یک زن بر صفحه کاغذ بود. و در بیان درد دل‌ها، اعتراض‌ها، و گلایه‌هایش چنان صمیمیت و صراحتی داشت که همین حالت طبیعی بیان، یکی از ویژگی‌های شعر او محسوب می‌شود و این درست نقطه مقابل سنت پوشیده‌گویی

و رفتار سنتی زن در جامعه ایران بود.» بی شک برای اغلب کسانی که تنها از پروین اعتصامی، سیمین بهبهانی و فروغ فرخزاد به عنوان زنان شاعر یاد می‌کنند، کتاب «عالم تاج قائم مقامی» کتابی است با ارزش و جالب، زیرا ما را با چهره برجسته دیگری از زنان شاعر آشنا می‌کند که استحقاق دارد بیشتر شناخته شود. با اینکه اشعار کمی از این بانوی شاعر بجا مانده است ولی طبع لطیف و ویژگی‌های زنانه اشعار عالم تاج ستودنی است و نمایانگر همه بی‌عدالتی‌های جامعه‌ای مردسالار بر زنان است. کوشش دکتر روح انگیز کراچی در فراهم آوردن این مجموعه که حاوی اشعار و بررسی‌های دیگران درباره زندگی و آثار عالم تاج قائم مقامی است، ارزنده و درخور تحسین است.

«خاطرات سفر به ایتالیا» نوشته فروغ فرخزاد

آنچه که اخیراً «خانه هنر و ادبیات در گوتنبرگ» و در ادامه تکمیل بخش

«کتاب‌های شنیدنی» انجام داده است، پیرایش و ویراستاری متن «خاطرات سفر به ایتالیا» از فروغ فرخزاد، به وسیله ناصر زراعتی است. سال‌ها پیش، بخشی از این سفرنامه، هر هفته در مجله فردوسی به چاپ می‌رسید و بعداً سیروس طاهباز آن را در کتاب «زنی تنها» به اضافه گفتگوها و اشعار فروغ فرخزاد گردآوری کرد و به چاپ رساند. سفرنامه فرخزاد به سبک و سیاق کلیشه‌ای سفرنامه نویس‌ها و گزارشی

سطحی از محل‌ها و مردم و حوادث نیست؛ بلکه نموداری است از دید شوخ طبع و موشکافانه، و نگاه بدیع او به مردم و سرزمینی که برایش شگفت‌انگیز بود و به منزله گشتی آرامبخش در اوضاع و احوال نابسامان خودش. امور مربوط به ضبط این کتاب شنیدنی با صدای «پروین» در استودیو مستقل کانون فرهنگی اکسیرون انجام گرفته است. برای تهیه آن می‌توانید با آدرس زیر مکاتبه کنید.

گنجینه نقاشی های پیکاسو در گاراژ یک برق کار فرانسوی

ارزش یابی این آثار برآمده اند تا یقین حاصل کنند که این آثار از پیکاسو، برجسته ترین هنرمند قرن بیستم است یا نه. پسر و دیگر وارثان آثار پیکاسو می گویند پی بر له گونک چندی پیش با آنها تماس گرفت تا ببیند این آثار که متعلق به دوران کارهای کوبیستی پیکاسوست واقعاً به او تعلق دارد یا متعلق به هنرمند دیگری است. ولی پسر پیکاسو این قضیه را به پلیس فرانسه اطلاع داد و پلیس فرانسه نیز همه این آثار را، به اتهام تصاحب غیر قانونی، مصادره کرد تا در زمان مناسب به دعوای طرفین رسیدگی شود.

دلالت آثار هنری از هم اکنون به صرافت قیمت گذاری و فروش این آثار افتاده اند؛ آثاری که اگر معلوم شود متعلق به پیکاسوست، میلیون ها دلار به فروش خواهد رفت.

پابلو پیکاسو هرگز تا پایان عمرش از خلق آثار گوناگون دست نکشید و پس از مرگ خود، هزاران مجسمه، طرح و تابلوهای نقاشی از خود باقی گذاشت؛ آثاری که هنوز هم جذابیت خود را برای علاقه مندان هنرهای تجسمی از دست نداده است و پیوسته مردم ممالک مختلف جهان را برای بازدید از این آثار به موزه ها می کشاند.

جالب است که اکنون یک برقکار بازنشسته فرانسوی اعلام کرده است که سال هاست ۲۷۱ اثر از آثار پیکاسو در گاراژ خانه اش نگهداری شده بی آنکه کسی از این آثار خبری داشته باشد.

وارثان پیکاسو ادعا می کنند که این برق کار زمانی که برای خانه پیکاسو دستگاه آژیر دزد گیری نصب می کرده است این آثار را دزدیده است در حالیکه له گونک، برقکار فرانسوی می گوید همسر پیکاسو یک چمدان بزرگ از کارهای پیکاسو را به او هدیه کرده است. هنرشناسان نیز به این قضیه مشکوک اند و در صدد

